

Sygn. akt VI GC 73/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lipca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie Wydział VI Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Barbara Frankowska

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Zawilo

po rozpoznaniu w dniu 1 lipca 2015 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: **J. K.**

przeciwko: **P.I.W. (...) Sp. z o.o. w W.**

o **zapłatę**

I. zasądza od pozwanego P.I.W. (...) Sp. z o.o. w W. na rzecz powoda J. K. kwotę 107.116 zł (sto siedem tysięcy sto szesnaście zł) z ustawowymi odsetkami od dnia 21 października 2010r. do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 8.973 zł (osiem tysięcy dziewięćset siedemdziesiąt trzy złote) tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 3.617 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego,

III. zwraca powodowi J. K. kwotę 1.300 zł (jeden tysiąc trzysta złotych) tytułem niewykorzystanej zaliczki na wydatki.

Sygn. akt VI GC 73/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 14 lipca 2015 r.

Pozwem wniesionym w sprawie powód J. K. wniósł o zasądzenie od pozwanego P.I.W. (...) sp. z o.o. w W. kwoty 107.116,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu.

W uzasadnieniu dla powyższego wskazał, iż sprzedał pozwanemu agregat prądotwórczy za cenę 107.116,00 zł brutto, urządzenie zostało pozwanemu wydane w dniu 05.10.2010 r. Powód wyjaśnił – uprzedzając ewentualną argumentację strony pozwanej w tym przedmiocie - że agregat nie miał silnika wskazanego w zamówieniu i ofercie ale po zgłoszeniu mu w/w wady wymienił silnik na odpowiadający parametrom z oferty, uzgodnionej marki. Pozwany kupił agregat do dalszej odsprzedaży, która miała być dokonana na rzecz H. M. (1) będącego generalnym wykonawcą robót na inwestycji gdzie miał być zamontowany agregat. Kontrahent pozwanego – H. M. (1) nie zapłacił pozwanemu, ale wierzytelność ta jest objęta tytułem wykonawczym uzyskanym przez pozwanego w sprawie prowadzonej przed Sądem Okręgowym w W. sygn. akt XVI GC883/11.

W sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że zarówno on jak i jego kontrahent H. M. (1) byli tylko pośrednikami w sprzedaży agregatu inwestorowi, który był ostatecznym odbiorcą. Ponieważ dostarczony przez powoda agregat był wadliwy strony procesu ustaliły, że pozwany zapłaci powodowi sporną fakturę dopiero gdy uzyska zapłatę za agregat od H. M. (1). Zdaniem pozwanego za powyższym przemawia okoliczność, iż powód przez 4,5 roku nie dochodził zapłaty należności. Z braku dokonania płatności przez H. M. (1) pozwany wywiódł zarzut przedwczesności powództwa. Dalej pozwany naprowadzał, iż powód po powiadomieniu go o wadzie agregatu był informowany także o grożących H. M. (1) od odbiorcy końcowego urządzeniach karach umownych, którymi w/w z kolei obciąży pozwanego, a ten – w dalszej kolejności - powoda. Powód ostatecznie dostarczył agregat 17 lutego 2011 r. a obsługę przeszkolił 18 marca 2011 r. Pozwany podał również, że uzyskał tytuł wykonawczy odnośnie zapłaty ceny za agregat od H. M. (1), ale egzekucja należności okazała się bezskuteczna, pozwanemu zaś grozi w dalszym ciągu roszczenie odszkodowawcze, które przeciwko niemu może skierować H. M. (1), co wynika z uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w W. wydanego w sprawie prowadzonej pod sygn. akt XVI GC883/11 (w sprawie tej nie uwzględniono zarzutu potrącenia roszczenia odszkodowawczego w kwocie 1.784.825 zł jako części kar umownych, którymi inwestor obciążył H. M. (1) za zwłokę w wykonaniu umowy, co ma bezpośredni związek z wymianą silnika agregatu). Pozwany wskazał, że obciążył powoda odszkodowaniem w kwocie 1.784,825 zł, którym sam został obciążony przez H. M. (1). Zgłosił także zarzut potrącenia swojej wierzytelności przysługującej mu od powoda o zapłatę odszkodowania za szkodę, do której doszło na skutek dostarczenia przez powoda wadliwego agregatu (szkoda ta zdaniem powoda wynika z niemożności wyegzekwowania roszczenia o zapłatę od H. M. (1)) w wysokości 114.680 zł wraz z odsetkami od dnia 13 października 2010 r. do dnia zapłaty z wierzytelnością pozwanego o zapłatę kwoty wynikającej z faktury VAT nr (...) z dnia 06.10.2010 r. Pozwany powołał się także na okoliczność, iż dochodząc od pozwanego zapłaty za agregat powód czyni ze swojego prawa użytek sprzeczny ze społeczno-gospodarczym jego przeznaczeniem i zasadami współżycia społecznego. W tym zakresie wskazał, iż powód wobec dostarczenia wadliwego agregatu powinien liczyć się z odpowiedzialnością z tytułu rękopisem a także odpowiedzialnością za dalsze szkody kupujących, dalej podając, że powód godził się czekać na zapłatę do czasu kiedy to pozwany zapłatę uzyska od swojego kontrahenta z tytułu sprzedaży spornego urządzenia. Pozwany zgłosił także zarzut przedawnienia dochodzonego w sprawie roszczenia, jednakże w tym zakresie w toku procesu z chwilą zapoznania się na rozprawie w dniu 01 lipca 2015 r. z datą wniesienia pozwu (data stempla pocztowego) z powyższego zarzutu się wycofał.

Pismem procesowym z dnia 13 marca 2015 r. powód szczegółowo odniósł się do zarzutów pozwanego wykazując – w swojej ocenie – ich bezzasadność.

W dalszym toku postępowania strony podtrzymały dotychczas wyrażone stanowiska.

Okolicznością bezsporną w sprawie było zawarcie przez strony ustnej umowy sprzedaży agregatu prądotwórczego (...) 250 SO za cenę 107.116 zł. Powód miał w ramach umowy podłączyć agregat, uruchomić go po raz pierwszy i przeszkolić obsługę urządzenia. Powód w dniu 05.10.2010 r. dostarczył agregat na umówione miejsce instalacji, czyli do Zakładu (...) w Ł., po czym dokonał rozruchu urządzenia i przeszkolenia personelu pozwanego. Z tytułu sprzedaży ww. urządzenia powód w dniu 06.10.2010 r. wystawił pozwanemu fakturę VAT nr (...) na kwotę 107.116,00 zł z terminem płatności do dnia 20.10.2010 r. Dostarczony agregat nie miał silnika firmy (...) wskazanego w ofercie i zamówieniu, tylko silnik chińskiej produkcji. Powód jednak wymienił silnik na silnik marki I. o parametrach tożsamych do podanych w ofercie.

Poza sporem była też okoliczność, iż pozwany kupił agregat celem jego dalszej odsprzedaży H. M. (1), a ten z kolei zakupił go również w celu dalszej odsprzedaży. Z tytułu odsprzedaży agregatu pozwany nie otrzymał zapłaty od w/w kontrahenta. Pozwany uzyskał tytuł wykonawczy wobec H. M. (1) w postaci wyroku Sądu Okręgowego w W. sygn. akt XVI GC883/11, jednakże egzekucja należności objętej w/w orzeczeniem nie była skuteczna.

Bezsporny był również fakt, iż powód złożył wniosek o zawiązanie pozwanego do próby ugodowej w sprawie roszczenia o zapłatę na jego rzecz kwoty 107.116,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami. Posiedzenie pojednawcze w sprawie zostało wyznaczone na dzień 06 lutego 2013 r. jednakże do ugody między stronami nie doszło.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pracownik powoda G. K. występował w imieniu pozwanego w kontaktach pozwanego z H. M. (1) oraz inwestorem - R. M.. W dniu 17 stycznia 2010 r. dożyło się spotkanie, w którym uczestniczył H. M. (1) i pozwany. Przedmiotem spotkania było uzgodnienie wspólnego stanowiska wobec okoliczności iż agregat prądotwórczy dostarczony przez pozwanego miał zamontowany silnik niezgody z zamówieniem. Strona pozwana zaproponowała wymianę silnika sprzętu na silnik marki I. lub inne rozwiązania zastępcze. Powyższe propozycje miały zostać przedstawione finalnemu odbiorcy urządzenia do akceptacji. Treść powyższych ustaleń została utrwalona w notatce ze spotkania, w której znalazł się też zapis, iż w przypadku naliczenia kar przez finalnego odbiorcę agregatu, H. M. (1) przeniesie na pozwanego powyższe kary liczone od dnia 20 stycznia 2011 r.

dowód: notatka ze spotkania z dnia 17.01.2010 r. (k. 150), zeznania świadka G. K. (złożone na rozprawie w dniu 01.07.2015 r.), notatka ze spotkania z 18.01.2011 r. (k. 117-118), notatka z dnia 27.01.2011 r. (k. 119)

H. M. (1) nie zapłacił pozwanemu za sporny agregat nadto złożył oświadczenie o potrąceniu wierzytelności wzajemnej z tytułu kar umownych naliczonych w stosunku do niego przez inwestora – finalnego odbiorcę urządzenia. Powyższe stało się przedmiotem postępowania sądowego o zapłatę. Wyrokiem z dnia 31 października 2012 r. Sąd Okręgowy w W. Wydział XVI Gospodarczy, w sprawie z powództwa P.I.W. (...) sp. z o.o. w W. przeciwko H. M. (1), zasądził od H. M. (1) na rzecz w/w spółki kwotę 114.680 zł wraz z ustawowymi odsetkami, oddalił powództwo w zakresie części roszczenia odsetkowego oraz zasądził na rzecz P.I.W. (...) sp. z o.o. kwotę 5.734 zł tytułem kosztów procesu. Przedmiotem wskazanej sprawy była zapłata należności za dostawę i montaż agregatu prądotwórczego oraz zasilaczy (...). W uzasadnieniu Sąd ten wskazał, iż nie uwzględnia zgłoszonego przez H. M. (1) zarzutu potrącenia roszczenia odszkodowawczego w kwocie 1.784.825 zł jako części kar umownych, którymi inwestor (finalny odbiorca agregatu prądotwórczego) obciążył H. M. (1) za zwłokę w wykonaniu umowy, co miało bezpośredni związek z wymianą silnika agregatu. Skuteczność wskazanego zrzutu potrącenia była kwestionowana przez P.I.W. (...) sp. z o.o.

dowód: wyrok Sądu Okręgowego w W. sygn. akt XVI GC 883/11 (k. 188-193)

Pismem z dnia 07.11.2012 r. pozwany obciążył powoda odszkodowaniem w kwocie 1.784.825,00 zł z tytułu nienależytego wykonania umowy o dostawę agregatu prądotwórczego z silnikiem (...) zamiast silnikiem (...) przeznaczonego dla odbiorcy H. M. (1) oraz dla ostatecznego odbiorcy R. M.. Pozwany we wskazanym piśmie podał, że odszkodowaniem w w/w kwocie został obciążony przez H. M. (1), podającą jego szkoda wynika z faktu „przeniesienia” na niego przez H. M. (1) części kar umownych, którymi ten został z kolei obciążony przez odbiorcę finalnego urządzenia. Pozwany dodał, że szkoda jego i H. M. (1) pozostaje w związku przyczynowym z dostawą wadliwego agregatu. Do czasu rozstrzygnięcia niniejszej sprawy H. M. (1) nie wystąpił przeciwko pozwanemu z powództwem z powyższego tytułu (bezsporne).

dowód: pismo pozwanego z dnia 07.11.2012 r. wraz z dowodem nadania i potwierdzeniem odbioru (k.120-121), zeznania świadka G. K. (złożone na rozprawie w dniu 01.07.2015 r.)

Powód wzywał pozwanego do zapłaty należności objętej pozwem, co spowodowało, że pozwany złożył powodowi propozycję zapłaty poprzez cesję wierzytelności przysługującej mu względem H. M. (1), jednakże powód na powyższą propozycję nie przystał. Pomiedzy stronami nie było uzgodnień co do tego, iż pozwany zapłaci należność na rzecz powoda dopiero po uzyskaniu zapłaty za agregat od swojego kontrahenta H. M. (1).

dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 10.05.2012 r. (k. 32), wezwanie do zapłaty z dnia 08.07.2014 r. (k. 36), pismo pozwanego z dnia 08.12.2011 r. wraz z dowodem nadania pocztą i faksem (k. 125), zeznania świadka G. K. (złożone na rozprawie w dniu 01.07.2015 r.), zeznania powoda J. K. (złożone na rozprawie w dniu 01.07.2015 r.)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów powołanych w toku ustaleń faktycznych w zakresie odzwierciedlonym w tych ustaleniach, uznając dowody te za wiarygodne jako tworzące spójną i logiczną całość.

Podstawę ustaleń stanu faktycznego stanowiły także okoliczności bezsporne, które stosownie do art. 229 k.p.c. nie wymagały dowodów.

Sąd dał wiarę w całości zeznaniom świadka G. K. oraz powoda w zakresie jak dokonane ustalenia faktyczne, uznając je za rzetelne, zgodne z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Sąd pominął dowód z przesłuchania pozwanego albowiem przedstawiciel pozwanego nie stawiał się na rozprawę mimo wezwania do stawienia pod rygorem pominięcia dowodu z jego przesłuchania.

Sąd pominął także dowód z przesłuchania świadka H. M. (1) na okoliczności jak we wniosku dowodnym (k. 53) jako zbędny dla rozstrzygnięcia sprawy. Teza dowodowa sformułowana do w/w dowodu w większości dotyczyła okoliczności bezspornych, a pozostałe okoliczności nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Stosownie do treści art. 535 k.c. przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu ją, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Powód wykazał, że zawarł z pozwanym umowę sprzedaży spornego agregatu za cenę dochodzoną pozwem. Ani cena, ani zasadność wystawienia faktury z datą płatności z niej wynikającą nie była sporna. Powód wykazał także iż wydał urządzenie, a nadto, że w ramach rękojmi usunął wadę urządzenia i wymienił silnik na uzgodniony, spełniający wymogi z oferty. Powyższe oznacza, że ma prawo żądać zapłaty na podstawie ww. art. 535 k.c.

Wobec zarzutu przedwczesności powództwa formułowanego przez stronę pozwaną w pierwszej kolejności zadaniem sądu orzekającego było ustalenie czy rzeczywiście były pomiędzy stronami tego rodzaju ustalenia, które zmieniły wynikający z faktury VAT termin płatności. W ocenie Sądu Okręgowego ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że strony przedmiotowej umowy nie dokonały żadnych wiążących ustaleń co do zmiany terminu płatności. W ocenie Sądu nieudowodniony jest zarzut pozwanego, że proces jest przedwczesny, bo powód zgodził się na zapłatę dopiero po zapłacie pozwanemu przez jego kontrahenta - H. M. (1). Sam fakt, że powód nie dochodził natychmiast zapłaty nie oznacza zgody na zapłatę dopiero po zapłacie przez H. M. (1). Nadto wskazać należy, że na etapie przedprocesowym powód podejmował działania zmierzające do zaspokojenia jego roszczenia w postaci zawezwania do próby ugodowej czy też wezwań do zapłaty należności, nadto finalnie wytoczył powództwo w niniejszej sprawie. Pozwany w zakresie rzekomej zmiany terminu płatności nie wykazał żadnej inicjatywy dowodowej, a jego twierdzenia pozostały gołosłowne. Reprezentant strony pozwanej zrezygnował też z przesłuchania w charakterze strony i nie stawiał się na rozprawę. W ocenie Sądu w świetle materiały dowodowego zgromadzonego w sprawie argumentacja pozwanego, że powództwo jest przedwczesne, jest niczym innym jak przyjętą na poczet tego procesu linią obrony.

Sąd Okręgowy doszedł także do przekonania, że w niniejszej sprawie nie ma podstaw do uwzględnienia zarzutu potrącenia. Przedstawione do potrącenia roszczenie to odszkodowanie za niemożność wyegzekwowania zapłaty od H. M. (1), poniesione koszty kosztów procesu, egzekucji i poszukiwania majątku. Zdaniem pozwanego szkoda rzeczywista przekracza roszczenie objęte pozwem. W ocenie Sądu Okręgowego nie zostały spełnione przesłanki z art. 498 k.c., bo pozwany nie udowodnił istnienia wzajemnego roszczenia odszkodowawczego. W przedmiotowej sprawie pozwany nie wykazał bowiem adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy dostarczeniem agregatu z wadliwym silnikiem a niewypłacalnością H. M. (1) (argumentacja pełnomocnika powoda w głosach końcowych stron). Nie można przyjąć, że powód odpowiada za niewypłacalność H. M. (1). Roszczenie odszkodowawcze H. M. (1) było kwestionowane przez samego pozwanego i nie jest do tej spory skutecznie objęte prawomocnym orzeczeniem. Nie też żadnych podstaw do przyjęcia, że H. M. został przez inwestora obarczony karami umownymi za okres od 20.01.2011 r. do 18.03.2011 r. tylko i wyłącznie z powodu wad silnika urządzenia. W tym zakresie zeznania wyżej wymienionego nie byłyby wystarczające, bo jest on zainteresowany wynikiem procesu, a innych dowodów na tą okoliczność nie zgłoszono.

Nadto wskazać należy, że teza iż wady silnika są przyczyną niedochowania terminu realizacji inwestycji nie została postawiona podczas spotkań z inwestorem (notatka z 18.01.2011 r. i 27.01.2011 r.).

W ocenie Sądu Okręgowego nie ma żadnych podstaw do zastosowania w przedmiotowym stanie faktycznym art. 5 k.c. (który tylko wyjątkowo ma zastosowanie w stosunkach między podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą). Powód bezzwłocznie po zgłoszeniu wady z tytułu rękojmi podjął działania w celu usunięcia wady urządzenia. Żądanie zapłaty za wykonane świadczenie wzajemne nie jest nadużyciem prawa. Nie ma znaczenia brak zapłaty przez H. M. (1), bo powyższe stanowi ryzyko handlowe pozwanego. Nie wykazano podstaw do przerzucenia tego ryzyka na powoda. Pozwany dysponuje tytułem wykonawczym przeciwko H. M. (1), a sytuacja finansowa wyżej wymienionego może się zmienić w każdym czasie. Samo zagrożenie roszczeniem odszkodowawczym ze strony H. M. (1) nie jest istotne na tym etapie sprawy.

Reasumując z powołanych wyżej powodów powództwo na podstawie art. 535 k.c. należało uwzględnić w całości, o czym Sąd orzekł w pkt I wyroku. O odsetkach Sąd orzekł w oparciu o art. 481 § 1 k.c. mając na uwadze żądanie pozwu oraz termin wymagalności wynikający z faktury VAT.

O kosztach procesu, na które złożyły się: opłata od pozwu w kwocie 5.356 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 3.600 zł orzeczono w punkcie II na mocy art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c.

Sąd na podstawie art. 84 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w punkcie III wyroku zwrócił na rzecz powoda kwotę 1.300 zł tytułem niewykorzystanej części zaliczki na wydatki.